

Ózbekistan Respublikası
Mektepke shekemgi hám mektep
bilimlendiriw ministrliǵı
2024-2025 oqıw jılı
I-sherek
Qánigelik pánlerden shereklik summativ
baxalaw test sorawları.
7-klass
2-variant

1-20 matematika, 21-35 qoraqalpoq tili, 36-45 biologiya
 (B-biliw; Q-qollaw; M-Pikirlewge baylanıshlı test sorawları)

Oqıwshı (F.A.Á).....

1. (B 1,5 ball) Berilgen qawsırmalı ańlatpalarda qawsırmalardı ashıń hám durıs juwaplardı sáykes qoyıń.

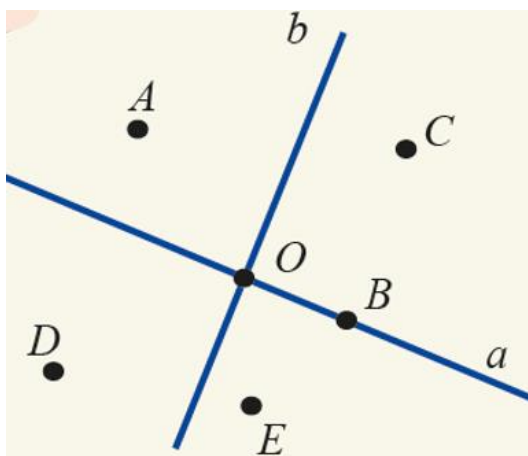
I. $-(a - b + c)$	A. $-a + b + c$
II. $+(-a + b + c)$	B. $a - b + c$
III. $+(a - b + c)$	C. $-a - b + c$
	D. $-a + b - c$

A) I-D, II-B, III-A B) I-D, II-A, III-B C) I-A, II-B, III-C D) I-A, II-C, III-B

2. (B 1,5 ball) 0,00023 sanın standart túrde jazıń.

A) $23 \cdot 10^{-5}$ B) $2,3 \cdot 10^{-3}$ C) $23 \cdot 10^4$ D) $2,3 \cdot 10^{-4}$

3. (B 1,5 ball) Berilgen súwretten paydalanıp, a tuwrıǵa tiyisli, biraq b tuwrıǵa tiyisli bolmaǵan noqatlardı tabıń.

A) B B) A, D, C hám E

C) O

D) O hám B

4. (B 1,5 ball) Tómenđegi kestedeg múyeshler hám múyesh túrleriniń atları keltirilgen. Múyeshlerdiń ólshemine qaray olardıń túrleri sáykes qoyılǵan. Tómenđegi tastıyqlawlardıń durıs yaqı nadurıs ekenligin anıqlań.

№	Tastıyqlawlar	durıs	nadurıs
1	180° - jayıq múyesh		
2	88° - doǵal múyesh		
3	39° - tuwrı múyesh		

- A) nadurıs, durıs, durıs; B) durıs, nadurıs, nadurıs;
C) durıs, nadurıs, durıs; D) nadurıs, durıs, nadurıs;

5. (Q 2 ball) Algebraıq ańlatpanıń berilgen sanlarda mánisin tabıń.

$$2c - 3ab + 4bc; a = -1; b = -3; c = -2$$

- A) -1 B) 19 C) 11 D) -9

6. (Q 2 ball) Jolawshı awıldan shıǵıp, qalaǵa qaray júrdi. Ol x kilometr piyada júrgeninen keyin avtobusqa otırdı hám avtobusta t saatta qalaǵa jetip keldi. Eger avtobus 65 km/h tezlik penen háreketlengen bolsa, awıl menen qala arasındaǵı S aralıqtı tabıń.

- A) $S = x + 65t$ B) $S = (x + 65)t$ C) $S = xt + 65$ D) $S = 65t - x$

7. (Q 2 ball) Esaplań:

$$\frac{8^{19} \cdot 3^{39}}{8^{17} \cdot 3^{42}}$$

- A) $\frac{64}{27}$ B) $\frac{64}{9}$ C) $\frac{27}{64}$ D) $\frac{9}{64}$

8. (Q 2 ball) 16^{15+n} sanı 2^{55+4n} sanınan neshe ese úlken?

- A) 8 B) 16 C) 32 D) 4

9. (Q 2 ball) Biraǵzalını standart túrge keltiriń.

$$3abc^2 \cdot 2ab^2c \cdot a^2bc$$

- A) $6a^4b^5c^4$ B) $6a^4b^4c^4$ C) $6a^5b^4c^4$ D) $6a^4b^4c^5$

10. (Q 2 ball) Qawsırmalardı ashıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:

$$-2a - 5(4a - 2b) - 3(3b - a)$$

- A) $6a + b$ B) $-19a$ C) $19a - b$ D) $-19a + b$

11. (Q 2 ball) Qawsırmalardı ashıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:

$$-(6x^3 + 7x^2) - (-9x^3 + x^2) + (-10x^3 - 4x^2)$$

- A) $-7x^3 + 12x^2$ B) $7x^3 + 12x^2$ C) $-7x^3 - 12x^2$ D) $7x^3 - 12x^2$

12. (Q 2 ball) Kópaǵzalılardı kóbeytiń:

$$(3a + 4b)(9a^2 - 12ab + 16b^2)$$

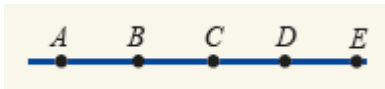
- A) $27a^3 + 64b^3$ B) $27a^3 - 64b^3$ C) $27a^3 - 48ab + 64b^3$ D) $27a^3 + 24ab$

13. (Q 2 ball) Belgisiz kóbeytiwshini tabıń:

$$-35x^2 - 21x + 20x + 12 = (5x + 3) \cdot (?)$$

- A) $(7 + 4x)$ B) $(4 + 7x)$ C) $(7x - 4)$ D) $(4 - 7x)$

14. (Q 2 ball) AB , BC , CD hám DE kesindiler óz ara teń (súwretke qarań). Eger $BD = a$ bolsa, AD kesindiniń uzınlıǵı nege teń boladı?

- A) $\frac{3a}{2}$ B) a C) $\frac{a}{2}$ D) $\frac{3a}{4}$

15. (Q 2 ball) Eger qońsılas múyeshlerdiń biri ekinshisinen on tórt ese úlken bolsa, usı múyeshlerdiń ayırmasın tabıń.

- A) 156° B) 12° C) 168° D) 114°

16. (Q 2 ball) Saat mili 48 minutta neshe gradusqa burıladı?

- A) 24° B) 48° C) 36° D) 64°

17. (Q 2 ball) Tómendegi tastıyıqlawlar ishinen nadurısın tabıń.

- A) AB tuwrını BA tuwrı dep te ataw múmkin.
 B) Diametrdiń uzınlıǵı radiustıń uzınlıǵınan 2 ese úlken
 C) Súyir múyeshke qońsılas múyesh te súyir boladı
 D) Vertikal múyeshlerdiń bissektrisaları tuwrı payda etedi

18. (Q 2 ball) Uzınlıǵı 12 cm bolǵan AB kesindi berilgen. AB nurda sonday C noqat jaylasqan bolıp, $AC + BC = 13$ cm teńlik durıs boladı. C noqattıń jaylasqan ornın tabıń.

- A) C noqat AB nurda B noqattan keyin 1 cm uzaqlıqta
 B) C noqat AB nurda B noqattan keyin 0,5 cm uzaqlıqta
 C) C noqat A hám B noqatlar arasında
 D) teńlik durıs bolatuǵınday etip C noqattı jaylastırıp bolmaydı

19. (M 3 ball) $16^{20} \cdot 25^{41}$ kóbeyme neshe tańbalı san boladı?

- A) 80 tańbalı   B) 82 tańbalı   C) 81 tańbalı   D) 75 tańbalı

20. (M 3 ball) Saat 3 ten 46 minut ótken waqıt (3:46) ta saattıń saat hám minut milleri arasındaqı kishi múyeshti tabıń.

- A) 178° B) 143° C) 163° D) 147°

21. (B - 2 ball) *Tasbaqa, ana tili, biyik-biyik* sózleri qaysı usılda jasalǵan?

- A) sóz qosılıw arqalı   B) sóz jasalıw arqalı
 C) dizbeklesiw arqalı   D) birigiw arqalı

22. (Q - 2,8 ball) Berilgen sinonim sózler qaysı sóz shaqaplarına tiyisli ekenligin tabıń.

1. Bet-júz, járdem – kómek	A. atlıq
2. Mazalı – dámlı, salqın – suwıq	B. feyil
3. Kóp – mol, jaqında – juwıq arada	C. ráwısh
4. Dem alıw – nápes alıw, sóylew – aytıw	D. kelbetlik

- A) 1-B, 2-D, 3-A, 4-C
 B) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B
 C) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A
 D) 1-A, 2-B, 3-D, 4-C

23. (Q - 2,8 ball) Tómendegi sózlerdiń qaysı qubılısqa tiyisli ekenligin tabıń.

1. trap, traktor	A. proteza
2. skelet, ráwısh	B. epentaza
3. aylan, kepkir	C. metateza
4. disk, bank	D. epiteza

A) 1-B, 2-A, 3-C, 4-D

B) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C

C) 1-D, 2-C, 3-A, 4-B

D) 1-C, 2-B, 3-D, 4-A

24. (Q - 2,8 ball) Qaysı qatarda eliziya qubılısına ushıraǵan sózler bar?

A) Iyitmniń murı iyisti alıstan sezedi

B) Tórtew túwel bolsa, tóbedegini túsiredi

C) Xalıq aytsa, qalıp aytpaydı

D) Nawrız seyili dawam etpekte

25. (Q - 2,8 ball) Gápte qanday almasıq sóz túsirilip qaldırılǵanın tabıń.

1. _____ *perzentińiz júdá aqıllı eken.* 2. _____ *bergen bilimińizge irazı bolıń!*

A) siziń, maǵan

B) saǵan, maǵan

C) sizden, meniń

D) sizdiń, maǵan

26. (Q - 2,8 ball) Gápte mánisi boyınsha qanday almasıqlar qatnasqan? *Heshqashan óz maqsetińnen, baratırǵan jolıńnan qanday qıyın bolsa da waz keshpe.*

A) belgisizlik, jámlew, soraw almasıǵı

B) bolımsızlıq, ózlik, soraw almasıǵı

C) bolımsızlıq, betlik, jámlew almasıǵı

D) siltew, soraw, belgisizlik almasıǵı

27. (Q - 2,8 ball) Juwaplardan bolımsızlıq hám siltew almasıqları bar gápti tabıń.

A) Geybirewler óz bilgeninen qaytpaydı.

B) Ol balaǵa heshkimniń kúshi jetpedi.

C) Sol kúni hárbirimiz ushın sawǵa alındı.

D) Kim islese, sol tisleydi.

28. (B - 2 ball) Qaysı qatarda xalıq qosıǵı berilgen?

A) «Meniń úyim»

B) «Tuwǵan jer»

C) «Seksewil»

D) «Aǵları»

29. (B - 2 ball) Qaysı xalıq awızeki dóretpesin “Dilwarlar jarısı” dep ataǵan?

A) bellesiw

B) qosıqlar

C) xalıq qosıǵı

D) aytıs

30. (B - 2 ball) I. Yusupov «Qara tal» qosıǵında óz babalıǵın qaysı buyım arqalı táriyipleydi?

A) shimshıq

B) tulpar

C) átkónshek

D) suwqabaq

31. (Q - 2,8 ball) I. Yusupov «Ana» qosıǵında qaysı qustı mehirlilik tımsalında qollanǵan?

A) keklik

B) qarlıǵash

C) átshók

D) búrkit

32. (Q - 2,8 ball) Omar Hayyamǵa tiyisli rubayı qatarın orın tártibi menen durıs jayǵastırıń.

1. kórgen 2. jetikti 3. dúnya 4. qansha 5. dana

A) 3, 1, 4, 5, 2

B) 3, 4, 2, 5, 1

C) 1, 2, 3, 4, 5

D) 5, 2, 4, 3, 1

33. (Q - 2,8 ball) Berilgen sózlerdiń mánilerin durıs sáykeslendirin.

1. pul birliǵi	A. furgon
2. ústi jabıq transport	B. dyum

3. shama menen 2-3 cm	C. mustang
4. jabayı atlar	D. funt

A) 1-C, 2-A, 3-B, 4-D

B) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B

C) 1-D, 2-A, 3-B, 4-C

D) 1-B, 2-C, 3-D, 4-A

34. (Q - 2,8 ball) K.Allambergenovtıń «Bala hám kúshik» gúrrińinde anası ne sebepten balasına kúshik penen oynawǵa ruqsat etpeydi?

A) kúshiktiń iyesin tanıǵanı ushın

B) kúshikten awırıw juqtırmawı ushın

C) anasın kúshik tislep alǵan edi

D) balasın jazalaw ushın

35. (P – 4 ball) E.Tompсениń «Jabayı jorga» gúrrińinde ne sebep Foster Antilopa bulaǵı qasında baytallardı uslay almadı?

A) jabayı atlardı ayaǵanı ushın

B) Jolbarıs kelip qalǵanı ushın

C) Djo Fosterden burın iyelik etkeni ushın

D) baytallardı qara jorga alıp qashtı

36. (B 2,5 ball) Anvar jaz máwsiminde asxana stolında qawın ğarbızlarda qumırsqalar payda bolıp qalıwın anıqladı. Ol ğarbız bólegin jataqxana áynegine qoydı hám belgili waqıttan keyin mazalığa ósh qumırsqalar bul jerde de qumırsqalar bar ekenligin anıqladı. Anvardıń kónlikpeleri qaysı izertlew metodına sáykes keledi.

A. baqlaw

B. salıstırıw

C. tájriybe

D. İlimiy dálil

37. (B 2,5 ball) Forması ózgergen jer astı paqallarına iye ósimliklerdi anıqlań.

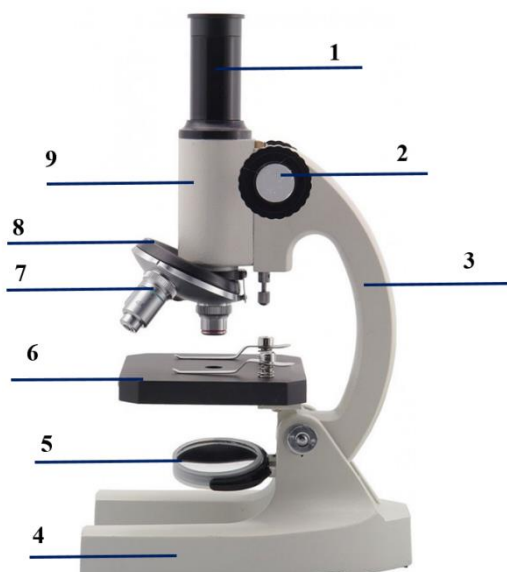
A. kartoshka, gúlsafsar

B. qamıs, geshir

C. ğumay, kartoshkagúl

D. boyan, rediska

38. (B 2,5 ball) Jaqtılıq mikroskopınıń 7-sanı menen kórsetilgen bólimi atı berigen juwap variantın anıqlań?

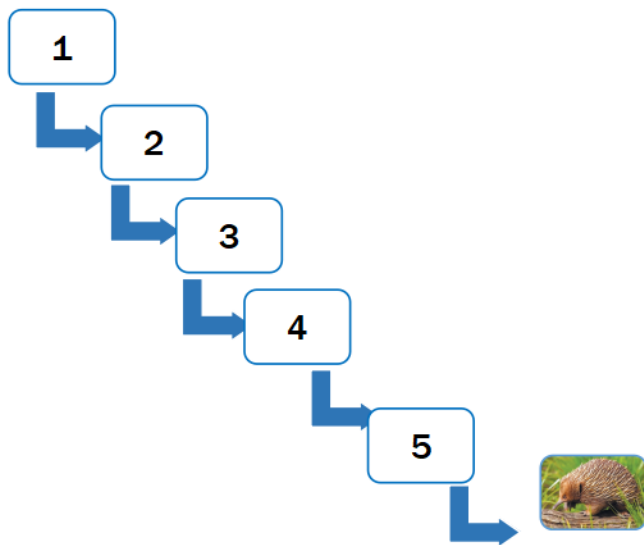
A. shtativ

B. tubus

C. okulyar

D. obyektiv

39. (B 4,5 ball) Sxemada keltirilgen sanlar izbe-izliginde Avstraliya exidnasınıń sistematalıq birlikleri durıs berilgen juwap variantın anıqlań.

Avstraliya exidnası

- A. omırtqalılar → xordalılar → sút emiziwshiler → qaltalı máyek qoyıwshılar → kloakalılar
 B. xordalılar → omırtqalılar → sút emiziwshiler → kloakalılar → máyek qoyıwshılar
 C. xordalılar → omırtqalılar → sút emiziwshiler → máyek qoyıwshılar → qaltalılar
 D. xordalılar → omırtqalılar → sút emiziwshiler → mayek tuwıwshılar → kloakalılar

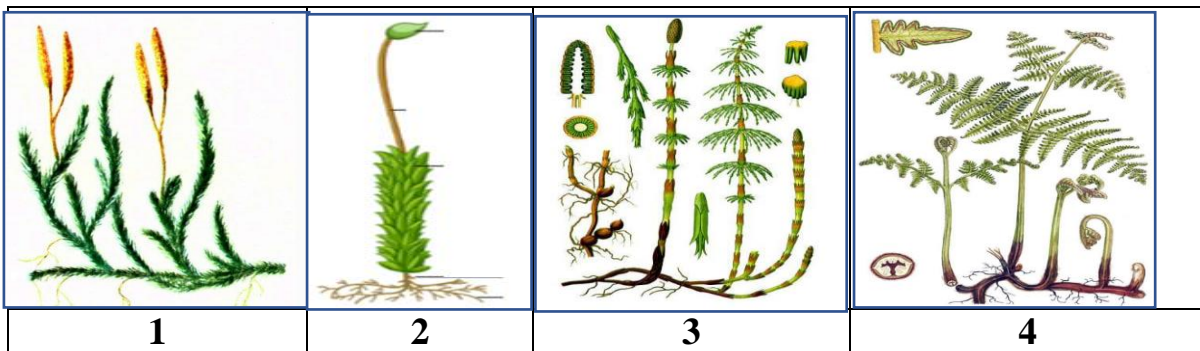
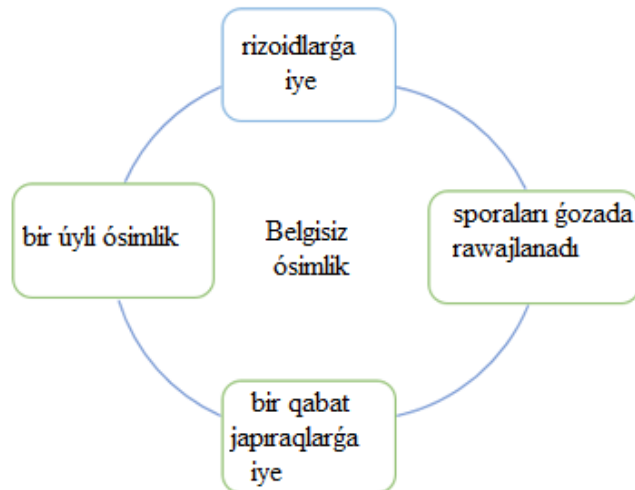
40. (B 4,5 ball) Keste baǵanasında berilgen tiri organizmlerge tán qásiyetlerdi úyreniń. Úyrengen bilimlerinızden paydalanıp, keste qatarlarına sáykes keliwshi organizmler atı durıs sáykeslestirilgen juwap variantın anıqlań.

(– yaq, + awa)

Organizm	xromotofor	Bir kletkalı	Kóp kletkalı	miceliy
1	+	+	–	–
2	–	+	–	+
3	–	–	+	+

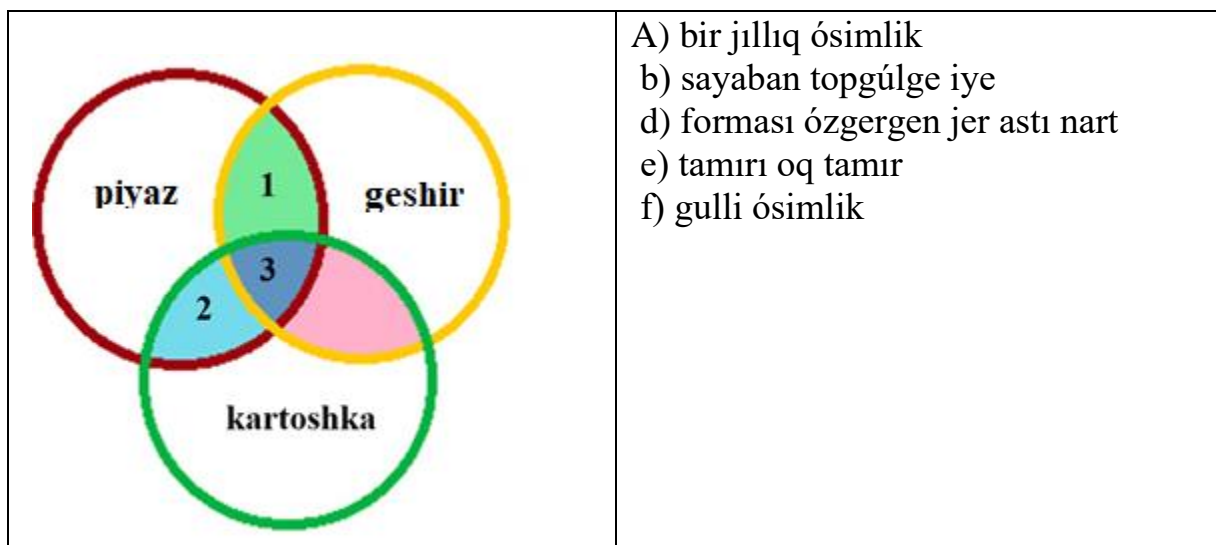
- A. 1 – jasil evglena; 2 – ashıtqı zamarrıq; 3 – muxomor
 B. 1 – xlorella; 2 – qozıqarın; 3 – aqqayın zamarrıq;
 C. 1 – ulva; 2 – leyshmaniya; 3 – aqqayın zamarrıq;
 D. 1 – nemalion; 2 – ashıtqı zamarrıq; 3 – qozıqarın

41. (B 4,5 ball) Sxemada belgisiz ósimlikke berilgen ózgesheliklerdi úyreniń. Tómeńde berilgen ósimlik súwretlerinen sxemaǵa sáykes keliwshi ósimlikti anıqlań.

- A. 2- ósimlik
- B. 4- ósimlik
- C. 1- ósimlik
- D. 3- ósimlik

42. (B 4,5 ball) Diagrammada berilgen ósimlikler atın oqıń. Nomerler ornına ulıwma ózgeshelikler sáykes keliwshi durıs maǵlıwmatlar sáykeslestirgen juwap variantın anıqlań.

- A) bir jıllıq ósimlik
- b) sayaban topǵúlge iye
- d) forması ózgergen jer astı nart
- e) tamır oq tamır
- f) gulli ósimlik

- A. 1 – f; 2 –a; 3 – d
- C. 1 – b; 2 –d; 3 – f

- B. 1 – d; 2 –a; 3 – b
- D. 1 – d; 2 –a; 3 – f

43. (B 4,5 ball) Úyrenge bilimlerinińiz tiykarında eukariot hám prokariot organizmler kletkalari ushin tiyisli ulıwma ózgeshelikler berilgen juwap variantın variantın anıqlań.

- a) kletka ishine zatlar pinositoz usılda kiredi
- b) lizosoma kirgen azıqlardı tarqatadı
- d) násillik informaciyalar DNK da jaylasadı
- e) mitoxondriya energiya menen támiyinleydi.
- f) plazmatik membrana zatlar transportın támiyinleydi

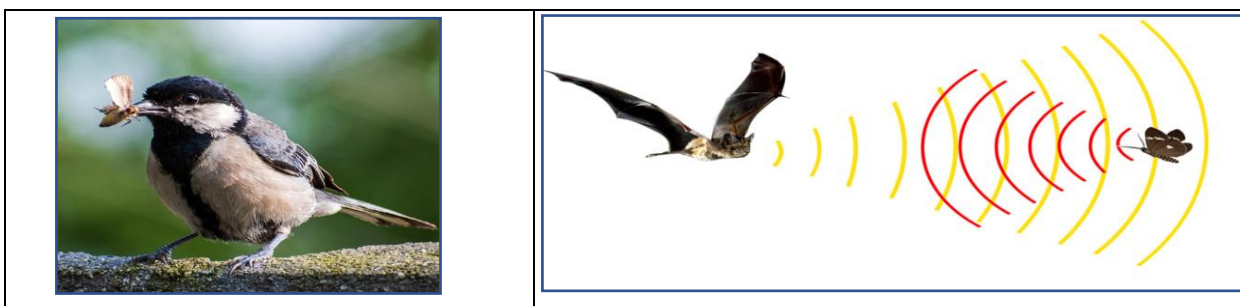
A. b, d   B. d, f   C. b, f   D. a, e

44. (B 4,5 ball) Keste qatarlarında hám bağanalarında berilgen maǵlıwmatlardı analiz etiń. Kesteniń qaysı qatarlarında ósimlik hám olardıń toqımalarına tán ózgeshelikler durıs berilgenligin anıqlań.

№	Ósimlik toqımalarına tán qásiyetler	qaraǵay	qayraǵash (gújim)
1	Suw ótkiziwshi tútikshe kletkalari arqalı tasıladı	awa	awa
2	Organikalıq zatlar elek tárizli tútikshe kletkalari arqalı tasıladı	yaq	awa
3	Suw ótkiziwshi traxeidlar arqalı tasıladı	yaq	awa
4	Kambiy kletkalari ósimlik organlarınıń enine ósiwin támiyinleydi	awa	awa

A. 1, 4   B. 2, 4   C. 3, 4   D. 2, 3

45. (M 5,5 ball) Qala atmosfera hawasında shıǵındı gazlar kópligi sebepli qurımlar terek qabıqlıǵında toplandı. Jas izertlewshi quslar tutatuǵın shıbın-shirkeylerdi úyreniw processinde quslar tutatuǵın 90 procent azıq aq reńde bolıwın anıqladı. Pikirlerińizge hám berilgen súwretke túsingenlerińizge tayanǵan halda aytıń, qalada tarqalǵan jarǵanatlar jeytuǵın shıbın-shirkeyler qansha muǵdarı aq reńli boladı.

- A. Jarǵanatlar da tiykarınan qusqa uqsap aq reńli shıbın-shirkeylerdi olja etedi.
- B. Jarǵanatlar túnde awlaǵanı ushin aq reńli shıbın-shirkeylerdi olja etiwı ańsat boladı.
- C. Jarǵanatlar ushin olja reńi áhmiyetke iye emes, teń muǵdarda jewi múmkin
- D. Jarǵanatlar tiykarınan toq reńli shıbın-shirkeyler hám qurtın tutıp jeydi

PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO
BAHOLASH ILMIY-AMALIY
MARKAZI